

ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง กำหนดท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์
และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อให้การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคระบาดสัตว์ที่เลี้ยงอยู่ในท้องที่ สัตว์ที่เคลื่อนย้ายไปยัง
ท้องที่จังหวัดอื่น และสัตว์ที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร มีประสิทธิภาพและสามารถ
ตรวจสอบย้อนกลับไปยังตัวสัตว์ได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ มาตรา ๓๒ (๑) มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖
แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมาย
ประจำตัวสัตว์ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐
ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“เครื่องหมายประจำตัวสัตว์” หมายความว่า เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามกฎหมาย
ว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

“เจ้าของ” หมายความว่า เจ้าของตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตวแพทย์” หมายความว่า สัตวแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สารวัตร” หมายความว่า สารวัตรตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“ผู้ผลิต” หมายความว่า ผู้ผลิตเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

“ผู้จำหน่าย” หมายความว่า ผู้จำหน่ายเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการกองสารวัตรและกักกัน รักษาการตามประกาศนี้

หมวด ๑

ท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๕ กำหนดให้ท้องที่ทั่วประเทศมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ในสัตว์ประเภท ช้าง
ม้า โคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะ ที่มีอายุตั้งแต่ ๔ เดือนขึ้นไป

หมวด ๒

ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๖ ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

(๑) ช้าง ให้ใช้เป็นไมโครชิปแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) หรือสมุดประจำตัวช้างตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด หรือเอกสารหลักฐานระบุตัวตนของช้างตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือใช้ร่วมกันก็ได้

(๒) ม้า ให้ใช้เป็นไมโครชิปแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) หรือสมุดประจำตัวม้าตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด กำหนดให้ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือใช้ร่วมกันก็ได้

(๓) โคเนื้อ ให้ใช้เป็นเบอร์หูพลาสติกชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification)

(๔) โคนม ให้ใช้เป็นเบอร์หูพลาสติกชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification)

(๕) กระบือ ให้ใช้เป็นไมโครชิปแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) หรือเบอร์หูพลาสติกชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) กำหนดให้ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือใช้ร่วมกันก็ได้

(๖) แพะและแกะ กำหนดให้ใช้เป็นเบอร์หูพลาสติกชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification)

ข้อ ๗ ลักษณะ รูปแบบ รายละเอียด และหมายเลขรหัส ของเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ประเภทไมโครชิปแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) หรือประเภทเบอร์หูพลาสติกชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ให้เป็นไปตามท้ายประกาศนี้

ข้อ ๘ สีของเบอร์หูพลาสติกชนิดที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) แบ่งเป็น ๒ สี คือ

(๑) สีเหลือง ใช้สำหรับสัตว์ที่มีถิ่นกำเนิดในพื้นที่ทั่วไป ที่มีใช้พื้นที่เขตควบคุมโรคระบาด เขตปลอดโรคระบาด หรือเขตกั้นชนโรคระบาด

(๒) สีเขียว ใช้สำหรับสัตว์ที่มีถิ่นกำเนิดในพื้นที่เขตควบคุมโรคระบาดชนิดปากและเท้าเปื่อย หรือเขตปลอดโรคระบาดชนิดปากและเท้าเปื่อย หรือเขตกั้นชนโรคระบาดชนิดปากและเท้าเปื่อย

หมวด ๓

การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๙ ให้สัตวแพทย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทำหรือสั่งให้เจ้าของทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามวิธีที่กรมปศุสัตว์กำหนด เว้นแต่สัตว์นั้นมีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์อยู่แล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๒

เมื่อมีคำสั่งของสัตวแพทย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของมีหน้าที่จัดหาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และทำการติดที่ตัวสัตว์

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ผลิต หรือจำหน่ายเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่มีการสั่งซื้อในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) โดยมีลักษณะ รูปแบบ รายละเอียดและหมายเลขรหัสเป็นไปตามท้ายประกาศนี้

(๒) นำรายละเอียดข้อมูลการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่มีการสั่งซื้อใส่ลงในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือระบบฐานข้อมูลอื่นที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๑๑ ตำแหน่งในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

(๑) กรณีไมโครชิปแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ให้ฝังตรงตำแหน่งหลังกระดูกซี่โครงของสัตว์ หรือโคนหางด้านขวาของสัตว์ หรือบริเวณอื่นบนตัวสัตว์ตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

(๒) กรณีเบอร์พลาสติกขนิบที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ให้ติดตรงกลางใบหูสองข้างทั้งซ้ายและขวาของตัวสัตว์

ข้อ ๑๒ กรณีสัตว์ที่มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์อยู่แล้วก่อนที่ประกาศฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ ให้ใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่มีอยู่เดิมโดยอนุโลม หรือจะทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ใหม่ตามประกาศฉบับนี้ได้

ข้อ ๑๓ กรณีการนำสัตว์ประเภทช้าง ม้า โคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะ จากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรโดยทางเครื่องบินหรือทางเรือ ให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์ประจำด่านกักกันสัตว์ ณ ท่าเข้า ดำเนินการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชั่วคราวแทนเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามข้อ ๖ (๑) ถึง (๖) แต่ต้องสามารถจำแนกสัตว์ได้เป็นรายตัว ทั้งนี้ รูปแบบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชั่วคราวเป็นไปตามที่ด่านกักกันสัตว์ท่าเข้านั้นกำหนด และเมื่อเคลื่อนย้ายสัตว์ถึงสถานที่กักสัตว์แล้ว จึงให้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ตามประกาศนี้

ข้อ ๑๔ กรณีที่ไม่สามารถติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ได้ เช่น สัตว์ดุร้าย โคชน โคลาน โคสวยาม ให้เจ้าของเก็บเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ไว้และให้แจ้งสัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์เพื่อดำเนินการตรวจสอบรับรองข้อมูล หากถูกต้องครบถ้วน ให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์ ทำการบันทึกข้อมูลลงในระบบการทำเครื่องหมาย และขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือระบบฐานข้อมูลอื่นที่กรมปศุสัตว์กำหนด

หมวด ๔

ราคาและการยกเว้นราคาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๕ ให้กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดให้มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ของทางราชการ หรือสัตว์ในโครงการของทางราชการ

ข้อ ๑๖ ให้เจ้าของสัตว์รับผิดชอบราคาในการจัดหาเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๗ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ที่ดำเนินการภายใต้แผนงาน กิจกรรม หรือโครงการของกรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เจ้าของเป็นผู้รับผิดชอบราคาหรือได้รับยกเว้นราคาให้เป็นไปตามที่กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนด

หมวด ๕

การดำเนินการก่อนและหลังการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ข้อ ๑๘ เมื่อมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชนิดไมโครชิพแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) หรือเบอร์พลาสติกชนิดส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ที่ตัวสัตว์แล้ว ให้เจ้าของสัตว์แจ้งสัตวแพทย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ทราบโดยทันที เพื่อตรวจสอบรับรองข้อมูล หากถูกต้องครบถ้วน ให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์ ทำการบันทึกลงในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือระบบฐานข้อมูลอื่นที่กรมปศุสัตว์กำหนด

ข้อ ๑๙ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่ทำไว้จะต้องไม่มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง แปรสภาพ เพิ่มเติมข้อความใด ทำลาย ตัดออก หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการจำแนกและตรวจสอบสัตว์

ข้อ ๒๐ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่ถูกใช้แล้วจะต้องไม่มีการนำมาใช้ซ้ำอีก

ข้อ ๒๑ กรณีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ชำรุดหรือสูญหาย เจ้าของสัตว์จะต้องแจ้งและแสดงหลักฐานต่อสัตวแพทย์ สัตวแพทย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้สัตวแพทย์หรือสัตวแพทย์พิจารณาการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ให้ใหม่พร้อมทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือระบบฐานข้อมูลอื่นที่กรมปศุสัตว์กำหนด ทั้งนี้ จะต้องมีการยืนยันหลักฐานว่าเป็นสัตว์ที่เคยได้รับการติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์มาแล้วก่อนหน้านี้

ข้อ ๒๒ การจำหน่าย จ่าย โอนกรรมสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของสัตว์ให้หมายความรวมถึง การจำหน่าย จ่าย โอนกรรมสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของเครื่องหมายประจำตัวสัตว์นั้นด้วย

เมื่อมีการจำหน่าย จ่าย โอนกรรมสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของสัตว์คนใหม่ แจ้งพร้อมแสดงหลักฐานการจำหน่าย จ่าย โอนกรรมสิทธิ์นั้นกับสารวัตร สัตวแพทย์ หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ทันที

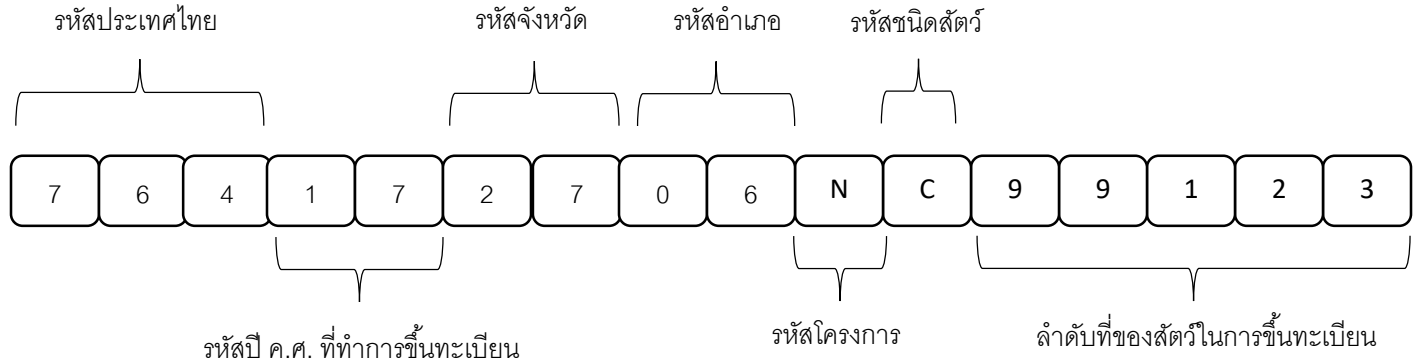
เมื่อสารวัตรหรือสัตวแพทย์ได้รับแจ้งตามวรรคก่อนแล้ว ให้ทำการตรวจสอบ แก้ไขเปลี่ยนแปลง และบันทึกรับรองข้อมูลในระบบการทำเครื่องหมายและขึ้นทะเบียนสัตว์แห่งชาติ (NID) หรือระบบฐานข้อมูลอื่นที่กรมปศุสัตว์กำหนดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการจำหน่าย จ่าย โอนกรรมสิทธิ์

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

อภิย์ สุทธิสังข์
อธิบดีกรมปศุสัตว์

เอกสารแนบท้ายประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่องกำหนดท้องที่และชนิดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ พ.ศ. 2561

1. รายละเอียดรหัสเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ประเภทไมโครชิพแบบฝังในตัวสัตว์ที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification)

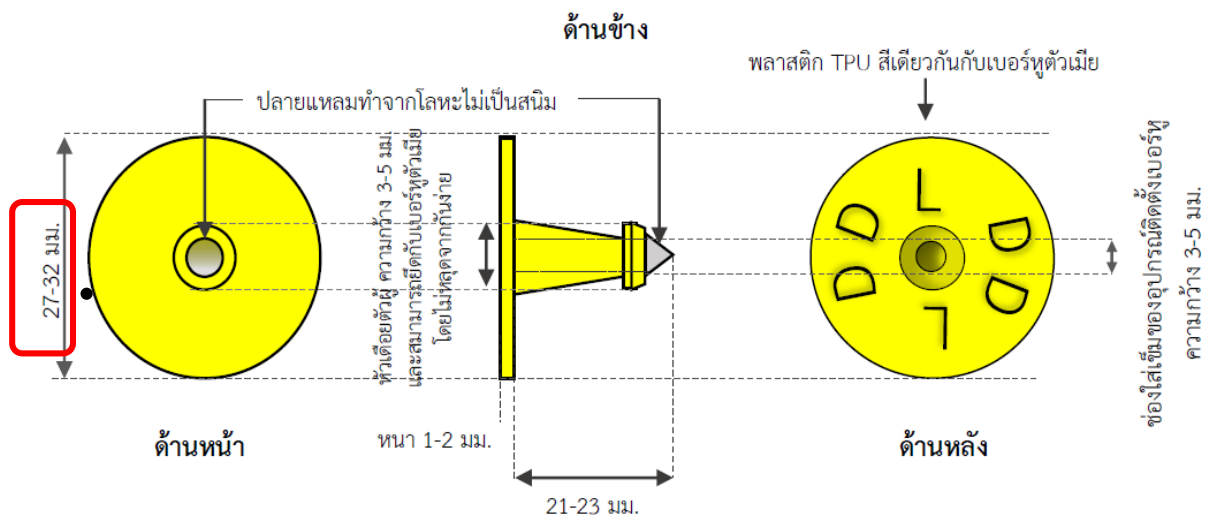

2. ลักษณะ รูปแบบ รายละเอียดและหมายเลขรหัสเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ประเภทเบอร์หูพลาสติกชนิดส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบRFID (Radio Frequency Identification)

2.1 สำหรับโคเนื้อ โคนม และกระบือ ประกอบด้วย

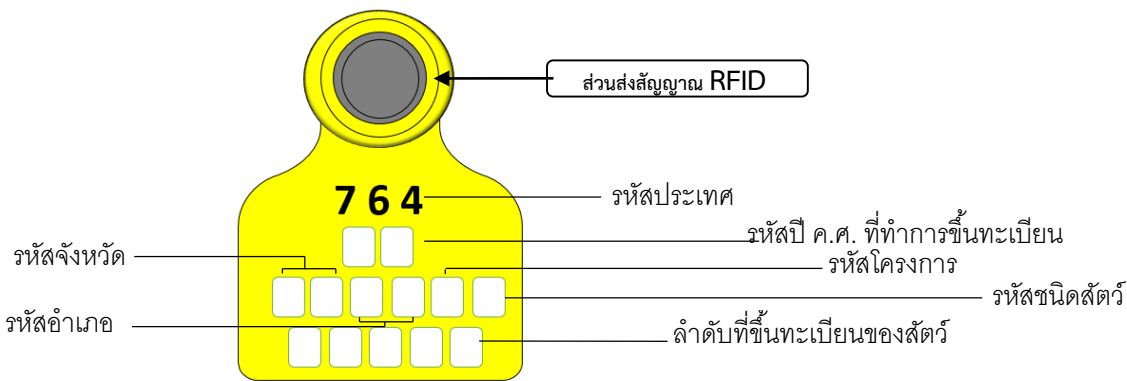
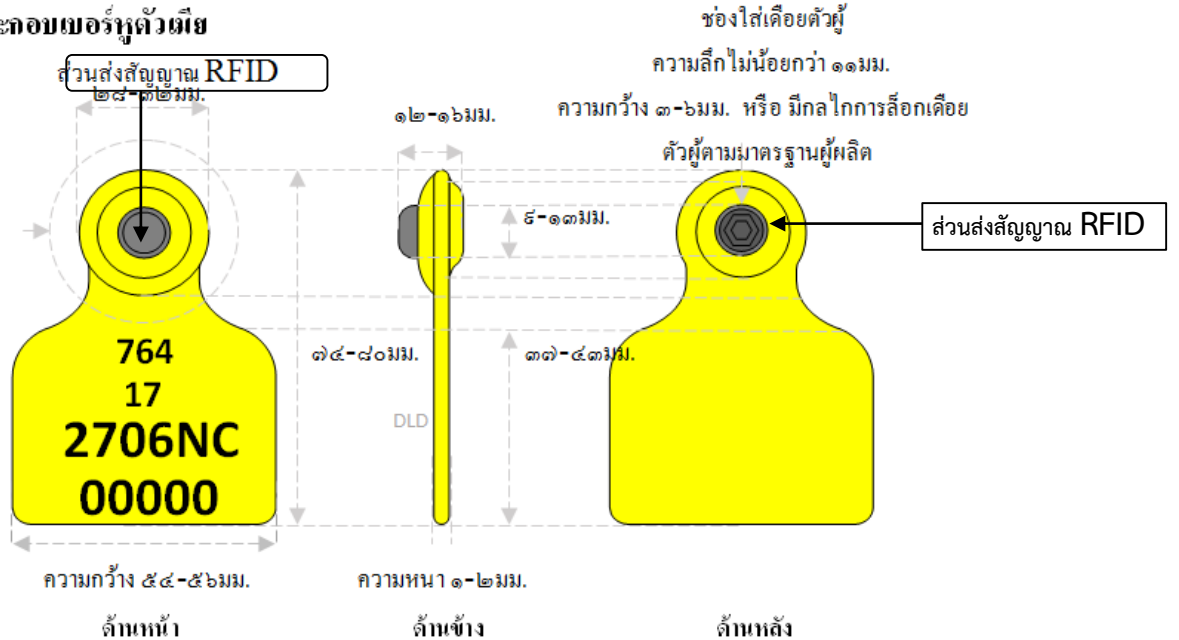
เบอร์หูตัวผู้ ทำมาจากวัสดุเทอร์โมพลาสติกโพลียูรีเทน (Thermoplastic Polyurethane, TPU) โดยมีอักษรนูน DLD ที่ด้านหลังมีเดือยปลายแหลมของเดือยทำจากโลหะไม่เป็นสนิม สามารถยึดกับเบอร์หูตัวเมีย โดยไม่หลุดจากกันง่าย

ขนาด ลักษณะ และรูปแบบตัวอักษรบนเบอร์หูตัวผู้เป็นไปตามภาพประกอบ

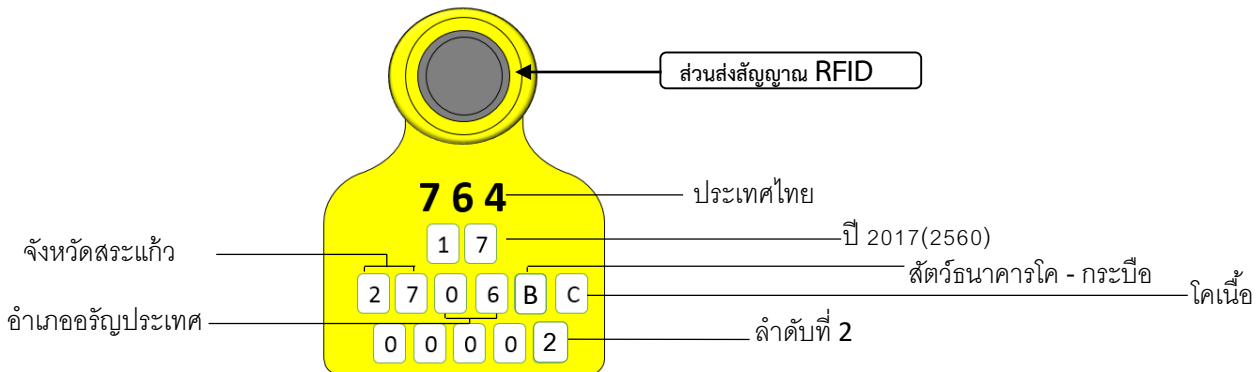

เบอร์หัวตัวเมีย ทำมาจากวัสดุเทอร์โมพลาสติกโพลียูรีเทน (Thermoplastic Polyurethane, TPU) มีส่วนที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ขนาด ลักษณะ รูปแบบตัวเลข และรูปแบบตัวอักษรบนเบอร์หัวตัวเมียเป็นไปตามภาพประกอบ

ภาพประกอบเบอร์หัวตัวเมีย

ตัวอย่าง

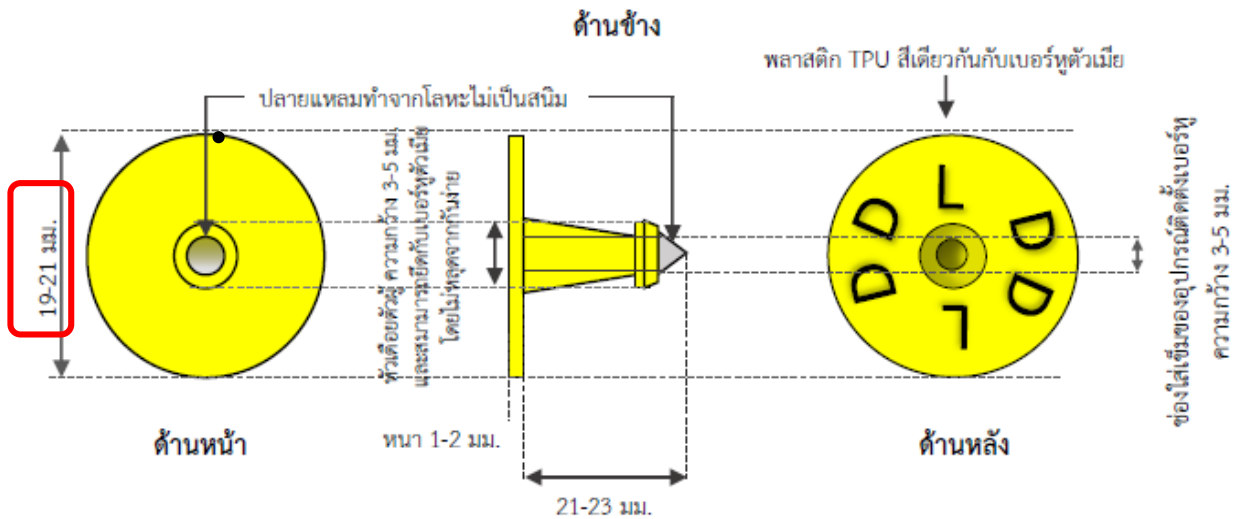

อ่านรหัส : โคเนื้อในโครงการธนาคารโค - กระบือ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสัตว์ลำดับที่ 2 ของปี ค.ศ. 2017 (พ.ศ. 2560) ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ของประเทศไทย

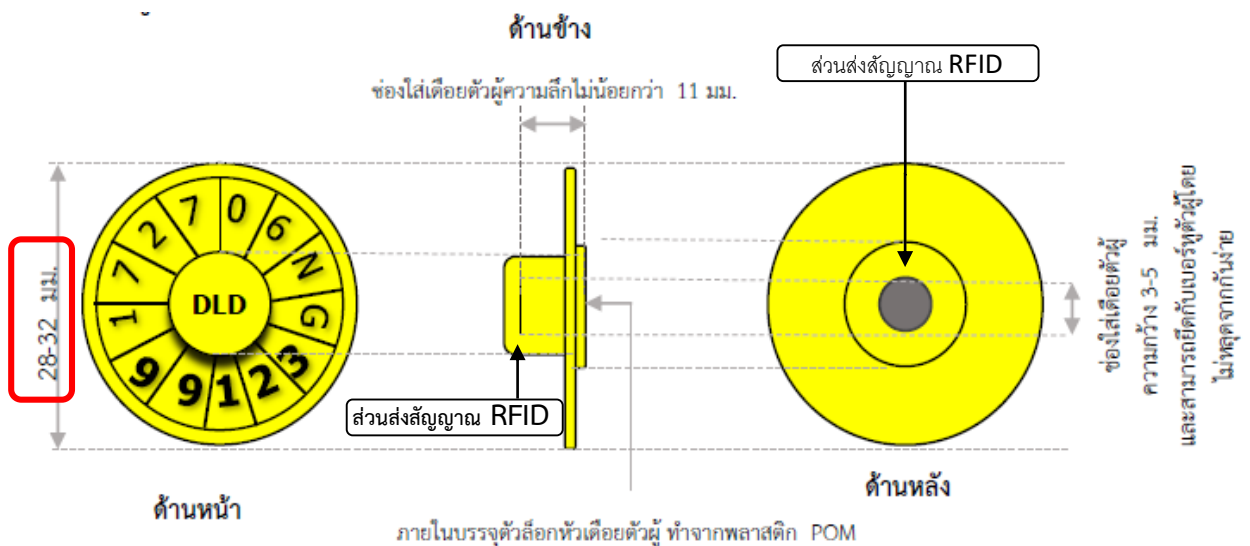
2.2 สำหรับแพะและแกะ ประกอบด้วย

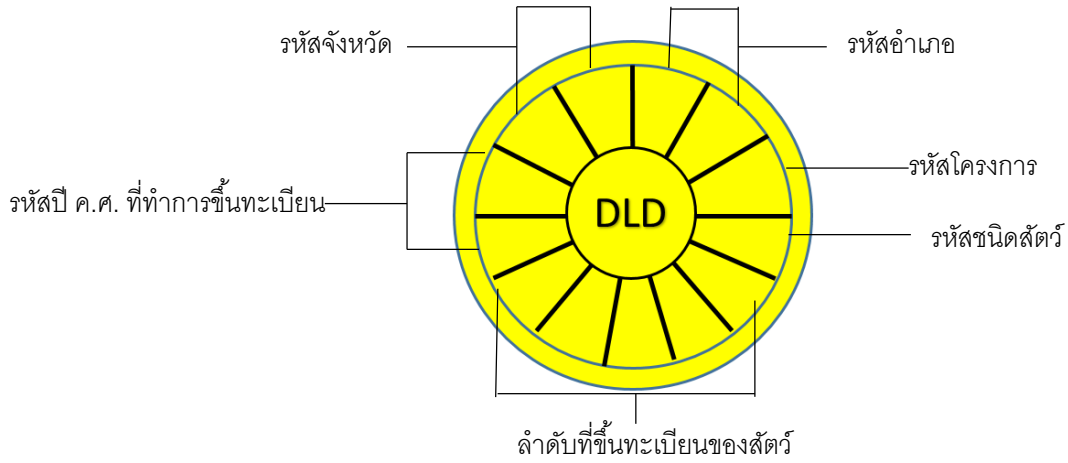
เบอร์หัวตัวผู้ ทำมาจากวัสดุเทอร์โมพลาสติกโพลียูรีเทน (Thermoplastic Polyurethane, TPU) โดยมีอักษรบน DLD ที่ด้านหลังมีเพียงสามารถยึดติดกับเบอร์หัวตัวเมีย ปลายแหลมของเดือยทำจากโลหะไม่เป็นสนิม สามารถยึดกับกลไกการล็อคของเบอร์หัวตัวเมียได้

ขนาด ลักษณะ และรูปแบบตัวอักษรบนเบอร์หัวตัวผู้เป็นไปตามภาพประกอบ

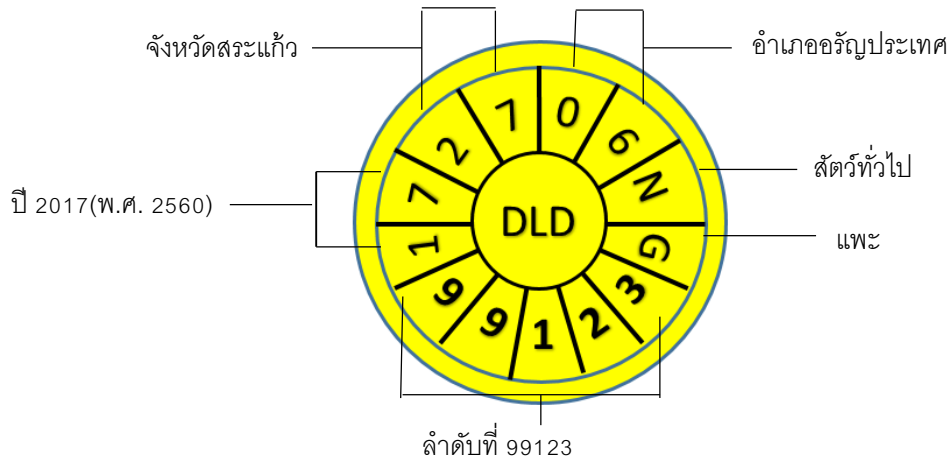

เบอร์หัวตัวเมีย ทำมาจากวัสดุเทอร์โมพลาสติกโพลียูรีเทน (Thermoplastic Polyurethane, TPU) โดยมีส่วนที่ส่งสัญญาณคลื่นความถี่วิทยุระบบ RFID (Radio Frequency Identification) ขนาด ลักษณะ รูปแบบตัวเลขและรูปแบบตัวอักษรบนเบอร์หัวตัวเมียเป็นไปตามภาพประกอบ

ตัวอย่าง

อ่านรหัส : แพะทั่วไป ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสัตว์ลำดับที่ 99123 ของปี ค.ศ. 2017 (พ.ศ. 2560) ในพื้นที่อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วของประเทศไทย

รายละเอียดหมายเลขรหัส ตามระบบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แห่งชาติ

1. รหัส ประเทศไทย ให้ใช้หมายเลข 764 ตามมาตรฐาน ISO 11784/11785 ซึ่งการใช้รหัสประเทศ (764)
2. รหัส ปี ให้ใช้หมายเลข สองตัวหลังของ ปีคริสต์ศักราช ที่ทำการขึ้นทะเบียน
3. รหัส อำเภอ จังหวัด ให้ใช้รูปแบบ รหัส 4 ตัว จากระบบการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แห่งชาติ
4. รหัสชนิดสัตว์ และ รหัสโครงการ มีรายละเอียด ดังนี้

โครงการ	รหัส ISO	รหัส NID
สัตว์ธนาคารโค – กระบือ	01	B
สัตว์นำเข้า	02	I
สัตว์โครงการโคเนื้อสร้างอาชีพ (โคบาลบูรพา)	03	M
สัตว์ทั่วไป	04	N
สัตว์การกีฬาและสันนาการ	05	S
สัตว์โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสม	06	P

ชนิดสัตว์	รหัส ISO	รหัส NID
ช้าง	0	E
ม้า	9	H
โคเนื้อ	1	C
โคนม	2	D
กระบือ	3	B
แพะ	4	G
แกะ	5	S